

**CONSELLERIA D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA I
ALIMENTACIÓ**

Honorable Sra. Teresa Jordà i Roura

**Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 Barcelona**

Assumpte: Sol·licitud d'informació i proposta de reducció del topall de màxim de 170 kg/ha/any de nitrogen total que es pot abocar en les parcel·les declarades com a base agrícola.

En [REDACTED] actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà associació amb NIF G-17098534 i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Aquesta entitat defensa que "la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana" (Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

La Institució Alt Empordanesa per a l'Estudi i Defensa de la Natura (IAEDEN), entitat sense ànim de lucre ni vinculació partidista fundada el 1980, és la segona entitat ecologista més antiga de Catalunya, i ha constituït sempre el nucli on s'ha organitzat el conservacionisme i l'ecologisme empordanès. Amb el fruit de les seves campanyes ha contribuït decisivament a la protecció legal dels espais més emblemàtics de la comarca.

Des de l'estiu del 2002, i a partir d'una crida a la societat civil per a la mobilització en defensa del territori, la IAEDEN impulsa la Plataforma Salvem l'Empordà. A partir d'aquí, defensem la nostra comarca d'un model de creixement desorbitat, gens sostenible ni respectuós amb l'entorn.

Des de la nostra organització volem potenciar un model a la comarca basat en un canvi de mentalitat que cal aplicar a nivell global. Així doncs, volem transformar l'actual societat que no respecta el seu entorn per una societat que tingui en compte el planeta on vivim i sigui respectuós i responsable a nivell social, econòmic o ambiental. Tot això per fer del nostre territori un lloc on viure, nosaltres i les futures generacions, en sintonia amb el medi ambient.

Per això, li fem arribar la nostra preocupació per la gravetat de l'estat actual de les masses subterrànies d'aigua. La gravetat de la situació queda constatada en l'Informe Tècnic, avaluació de la problemàtica originada per l'excés de nitrats d'origen agrari en les masses d'aigua subterrània a Catalunya publicat per l'ACA el març del 2016 (en endavant ACA-2016) quan assegura que gairebé la meitat de les masses subterrànies d'aigua de Catalunya ja estan contaminades., "la presència de compostos nitrogenats (especialment nitrats) és el problema de contaminació difusa del mal estat de les seves masses d'aigua. El 50% de les masses d'aigua subterrànies s'han declarat en mal estat químic, i d'aquestes, el 83% s'han diagnosticat amb excés de nitrats (concentracions per sobre de 50 mg/L). Així, doncs, l'excés de nitrats provoca el mal estat en un 41% de les masses d'aigua subterrànies a Catalunya". En el decret de 283/1998 de la primera declaració de zones vulnerables es van detectar 204 municipis que representaven un 21,5% dels municipis catalans, i una superfície afectada de 3.753 km², que representa un 11,7% de la superfície de Catalunya. En l'acord de Govern 13/2015 ja es van detectar 422 municipis, que representen un 44,5% i una superfície de 10.850 km² afectats, un 33,8% de la superfície total de Catalunya. És a dir, s'ha més que duplicat els municipis vulnerats, i gairebé s'ha triplicat la superfície afectada. Un autèntic desastre.

La preocupació és més gran quan en l'ACA-2016 constata que les dades sobre concentracions de nitrats posen de manifest que no s'han produït millores significatives en les aigües subterrànies amb relació a la contaminació per nitrats d'origen agrari... Els percentatges es mantenen similars al llarg dels diferents períodes informats a la Comissió Europea (RP3, RP4, RP5), o inclús augmenten. Es conclou, doncs, que les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat, per la qual cosa urgeix un canvi en la implantació de mesures, i sobretot en el seu control, que permeti revertir aquesta situació progressivament.

És sorprenent que des del 1998, any de la primera declaració de zones vulnerables, els tècnics i professionals del DARPA i els seus responsables, no hagin estat capaços d'emprar mesures eficaces per reduir la contaminació per nitrats. Més sorprenent si tenim en compte que es coneixen prou bé les causes i el causant: l'excés de nitrogen provocat per les dejeccions ramaderes de les explotacions intensives. I la solució: reduir el nitrogen produït.

El mateix projecte de decret de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes promogut pel DARPA l'any passat considera que el balanç equilibrat entre N produït i absorbit és necessari per a una adequada fertilització i és el criteri fonamental per tal de reduir la contaminació derivada per l'excés de dejeccions ramaderes. També l'informe De Sostenibilitat Ambiental del Programa D'actuació a les Zones Vulnerables en relació a la contaminació per Nitrats que procedeixen de Fonts Agràries (en endavant ISA-17) en el seu apartat 4.1 dóna rellevància al criteri de reduir el N produït per tal d'equilibrar el balanç, per poder disminuir les pressions contaminants sobre les aigües subterrànies i superficials, quan conclou que: "Minimitzar l'excedent de nitrogen d'origen agrari en relació a la demanda dels cultius és bàsic per a disminuir les pressions sobre la qualitat de les aigües subterrànies i, en menor mesura, sobre les aigües superficials". L'excedent de N queda clarament palès en l'ISA-17, en el punt 3.4.4, referent a la gestió de les dejeccions ramaderes, quan afirma que si representem les dades d'extraccions de cultius (de N i P) i aportacions de nitrogen i fòsfor a la suma de la fertilització orgànica i mineral, veiem que s'aporta molt més nitrogen i fòsfor del que necessiten els cultius (com ja s'indica més amunt). Per la qual cosa, aquest excedent no s'aprofita i pot ser una font de contaminació". I ho ratifica quan en el punt 4.1 diu: "D'altra banda, l'aplicació inadequada, en quantitat clarament excessiva, de dejeccions ramaderes al sòl pot provocar també una acumulació de microfitonutrients (coure o zenc) i del fòsfor, element que també pot provocar l'eutrofització de les aigües superficials". La taula 29 del mateix punt 3.4.4 de l'ISA, és molt clarificadora. En dades del 2009, la capacitat de recepció del N que pot assimilar el medi sense arribar a superar el nivell màxim admissible en el total de les comarques catalanes és de 97.486.068 tones i la quantitat de nitrogen procedent de la producció ramadera a Catalunya és de 105.931.576 tones. La reducció N només es pot assolir amb una reducció de producció ramadera.

Tots els documents anteriors estan publicats a la web del DARPA, són públics i òbviament coneguts pels responsables, tècnics i professionals de les administracions implicades (Agència Catalana de l'Aigua (ACA), Departament de Salut, la Direcció General de Qualitat Ambiental, l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), però molt especialment del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) qui té atribuïdes les competències i funcions del control, regulació i gestió de l'activitat ramadera i agrícola a Catalunya. Sembla estrany, doncs, que amb la claredat en què els documents anteriors expliquen quina és la causa i la seva solució, s'afirmi en l'informe de l'ACA-2016, que cap de les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat. És impensable que donada la vàlua professional dels tècnics del Departament, que no s'hagin trobat solucions en tants anys. Tot sembla indicar que ha existit una deliberada voluntat d'afavorir el creixement insostenible del sector porcí i també de

l'aviram, beneficiant a uns pocs, en detriment dels interessos de la majoria, doncs l'aigua és un recurs natural imprescindible, però escàs i que hem de preservar, també per les generacions futures. Però potser no ho sembla tant si analitzem amb detall la implementació d'algunes d'aquestes mesures i l'absència de controls mínimament eficaços. Al no aplicar mesures adequades amb controls eficaços, el DARPA ha permès una agressió al medi, de manera permanent, constant en el temps, tenint ple coneixement d'aquesta agressió, i de les causes que el generen. I mentre l'aigua s'anava embrutint, els sectors ramaders de l'aviram i especialment el porcí han crescut de manera insostenible com destaca la Ponència de sòl no urbanitzable, explotacions ramaderes de gener 2016 de la Direcció General d'Ocupació del territori i Urbanisme del Departament de Territori i Sostenibilitat, quan afirma que el problema no és només "paisatgístic" i ha de ser abordat tant en clau de territori com de sostenibilitat. Tot sembla indicar que s'ha superat la capacitat de càrrega del territori i que seguir creixent pot comportar riscos.

Algunes dades que demostren aquest augment insostenible de la capacitat de les explotacions ramaderes, les podem trobar en la taula 21 de l'apartat 3.4.2, de l'ISA-2017, citant fonts del DARPA, es pot observar un creixement d'1.000.000 de porcs en el període 2009-2016 a tota Catalunya. També en les estadístiques ramaderes publicades en la web del DARPA, es pot observar que Catalunya va tancar el 2017 amb un total de 8.989.144 places de porcs, 267.593 més que el 2016. L'Alt Empordà va tancar amb 458.866 places de porcs, 18.224 més que el 2016, amb un creixement percentual més elevat que la mitjana catalana. També, quan comparem l'apartat 3.4.3 de l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del pla estratègic de la fertilització agrària i gestió de les dejeccions ramaderes a Catalunya (2013-2016), a on s'afirma que 54.000 tones de N provenen del purí porcí, amb l'apartat 3.4.4 de l'ISA-2017 a on es constata que ja són 66.325 tones que provenen del purí porcí.

Un exemple, entre d'altres, que demostra que la normativa vigent ha prioritzat els interessos del sector ramader, i el seu creixement, davant la protecció dels recursos ambientals, són les normatives aprovades pel DARPA en relació a les millores en l'alimentació del bestiar, com així ho reconeix la Memòria General del Projecte, MGP), que acompanya el projecte del nou decret de dejeccions ramaderes. Textualment diu "Des de la publicació del Decret 136/2009, ha anat apareixent normativa per establir l'aplicació de la reducció del nitrogen excretat pel bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació. Aquesta normativa, constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, pretenia reflectir als plans de gestió de dejeccions ramaderes els avenços assolits en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció de pinsos. D'aquesta manera, la quantitat de nitrogen excretat que figurava als plans de gestió s'apropava a la realitat i deixava de ser un valor estàndard que penalitzava les explotacions més tecnificades. Es buscava així facilitar la gestió de les dejeccions i millorar la qualitat del medi. No obstant això, a la pràctica s'ha observat que la reducció en l'excreció de nitrogen gràcies a les millores en l'alimentació, en lloc de suposar un alleujament de la càrrega de nitrogen en les zones de més densitat ramadera, ha servit massa sovint per ampliar la capacitat de les explotacions, les quals han augmentat el bestiar fins a continuar generant la mateixa

quantitat de nitrogen que tenien abans d'aplicar la reducció per millores en l'alimentació".

El document Alternatives de gestió de dejeccions ramaderes, aigua i alimentació, publicat per LIFE+ FUTUR AGRARI, life12 env/es/000647, ens explica com ha anat apareixent normativa per establir les reduccions del nitrogen excretat. L'any 2004 es va aprovar un acord entre l'ASFAC (Associació de Fabricants de Pinsos Compostos), l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua), l'ARC (Agència de Residus de Catalunya) i el DAAM (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural) en el qual s'afavoria la Reducció de generació de nitrogen en el bestiar porcí si s'aplicava una dieta baixa en proteïna bruta. En aquest acord hi havia tres nivells de Reducció: a) Un primer Nivell 1, amb una reducció del 5% en la generació de nitrogen en porcs d'engreix si se li suministaven tres pinsos diferents durant el període d'engreix. b) Un segon nivell denominat Nivell 2, amb una Reducció del 12% que afectava tots els estats productius (engreix i mares) amb una alimentació de fases amb uns màxims de proteïna bruta. c) Un Nivell 3, amb una reducció segons l'aprovada pel DAAM després que aquest validi l'estudi demostratiu de durada d'un any i amb un nombre significatiu de granges. Aquest acord es va poder transcriure posteriorment al Decret 136/2009, d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes. Això va propiciar que la indústria fabricant de pinso avancés en la millora de la nutrició, en les tecnologies i en el maneig de l'alimentació del bestiar porcí. L'any 2010, a causa de l'avanç del coneixement en la nutrició del bestiar porcí i la millora de les tecnologies de producció i subministrament del pinso, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM), va modificar determinats criteris en relació a l'aplicació dels nivells de Reducció en l'excreció de nitrogen del bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació: l'objectiu de l'Ordre AAR/506/2010. Aquesta Ordre va desenvolupar el nivell 3 de Reducció de nitrogen mitjançant l'alimentació en bestiar porcí, diferenciant dos subnivells en funció del percentatge de Reducció a assolir: el nivell 3a, les reduccions es determinen mitjançant una metodologia de càlcul senzilla, i és admissible per a reduccions del 12% i fins al 18% respecte als valors de referència; i un nivell 3b, que engloba les reduccions superiors al 18%, en el qual s'ha de presentar un estudi específic que demostrï que és assolible en condicions d'explotació comercial aquest nivell de Reducció. Fins a l'abril de 2014 el DAAM també ha aprovat 101 dietes de porcí d'engreix amb una Reducció de fins al 18%. Aquestes dietes han estat presentades per un total de 43 fabricants de pinsos. Actualment, el nivell 3a per a porcs d'engreix permet reduir fins al 25% amb la validació d'un sistema de càlcul i el nivell 3b amb reduccions del 25% fins al 45%.

Per tant el DARPA hauria d'haver complert amb la seva obligació de normativitzar la implementació de les millors pràctiques disponibles que redueixin el Nitrogen generat per les dejeccions ramaderes per tal de reduir efectivament la contaminació produïda per l'excés de Nitrogen i no per facilitar l'increment de bestiar. En aquest sentit, si les millores en el tractament de les dejeccions i les millores alimentàries, comporten una reducció, el DARPA ha de legislar per tal d'implementar obligatòriament aquestes pràctiques a totes les explotacions, en els terminis que consideri raonables atenent a la

gravetat de la situació ambiental del territori, perquè la protecció del medi i els recursos naturals és pel bé de tots, i ha d'estar per sobre dels interessos d'uns quants. I perquè n'està obligat. I també estan obligats els operadors.

Tant és així que l'any 2004 es va aprovar la Directiva 2004/35/CE del Parlament europeu i del Consell (de 21 d'abril de 2004), sobre responsabilitat ambiental en relació amb la prevenció i la reparació de danys ambientals. L'Estat espanyol va transposar la Directiva mitjançant la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat ambiental, modificada per la Llei 11/2014. Aquesta Llei pretén, bàsicament, fomentar la prevenció mitjançant l'adopció de pràctiques i mesures preventives pel que fa als professionals i responsables de les activitats econòmiques i professionals, siguin públiques o privades (anomenats operadors). També pretén garantir que el medi natural que hagi patit un dany sigui restaurat i retornat a l'estat bàsic (estat del medi abans del dany), i aquesta responsabilitat assumeix l'operador causant del dany (responsabilitat d'actuació i responsabilitat econòmica il·limitada). Confirma el principi de qui contamina, paga. Queda clar amb l'objecte de la Llei, definit en l'article 1: "Aquesta Llei regula la responsabilitat dels operadors de prevenir, evitar i reparar els danys mediambientals, de conformitat amb l'article 45 de la Constitució i amb els principis de prevenció i de qui contamina paga". I també és molt clara la responsabilitat del DARPA quan en l'article 22 en referència als incompliments de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys al medi ambient, en el seu punt 1 diu: "L'autoritat competent ha de vetllar perquè l'operador adopti les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació dels danys mediambientals així com perquè observi les altres obligacions establertes en aquesta Llei, en els termes que s'hi preveuen".

La LLEI 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, en l'article 5 relatiu a les condicions generals de funcionament de les activitats de les persones titulars de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei queda molt clara la seva responsabilitat per aplicar les millors tècniques disponibles quan en l'article 5, en el seu apartat a/ diu: Prevenir la contaminació, mitjançant l'aplicació de les mesures adequades i, en especial, de les millors tècniques disponibles.

Per tant l'aplicació de les millors pràctiques disponibles és un deure i una obligació per part dels operadors, i també de l'Administració implementar-les. L'article 2 en relació a les finalitats de la Llei 20/2009, també és molt clar en aquest aspecte, quan en l'apartat a/ descriu la primera finalitat: Assolir un nivell alt de protecció de les persones i del medi ambient en conjunt, per a garantir-ne la qualitat de vida, mitjançant els instruments necessaris que permetin prevenir, minimitzar, corregir i controlar la contaminació i fer un ús eficient dels recursos i de les matèries primeres. Per tant, Implementar les millores alimentàries al bestiar és una obligació.

Segons la Directiva 2010/75/EU del Parlament Europeu i del Consell de 24 de novembre de 2010 sobre les emissions industrials (prevenció i control integrats de la contaminació), les millors tècniques disponibles són la fase més eficaç i avançada de desenvolupament de les activitats i de llurs modalitats d'explotació, que demostrin la capacitat pràctica de determinades tècniques per constituir la base dels valors límit

d'emissió i altres condicions destinades a evitar o, quan no sigui practicable, reduir les emissions i l'impacte en el conjunt del medi ambient.

La Directiva 2010/75/EU també defineix:

* Tècnica: tecnologia emprada juntament amb la forma en què una instal·lació estigui dissenyada, construïda, mantinguda, explotada i paralitzada.

* Tècniques disponibles: aquelles tècniques desenvolupades a una escala que en permeti la seva aplicació en el context del sector industrial corresponent, en condicions econòmicament i tècnicament viables, tenint en compte els costos i els beneficis tant si les tècniques s'utilitzen o es produeixen en l'Estat membre corresponent com si no, sempre que el titular pugui tenir-hi accés en condicions raonables.

* Tècniques millors: les més eficaces per assolir un alt nivell general de protecció del medi ambient en el seu conjunt.

Per tant, es pot dir que les millors tècniques disponibles (MTD), són la manera ambientalment més respectuosa que es coneix de dur a terme una activitat, tenint en compte que el cost per a les empreses que les han d'utilitzar estigui dins d'uns límits raonables, com és el cas de les millors alimentàries.

La Comissió Europea ha elaborat la Decisió D'execució (UE) 2017/302 de la Comissió de 15 de febrer de 2017 per la qual s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) en el marc de la Directiva 2010/75/UE del Parlament Europeu i del Consell respecte a la cria intensiva d'aus de corral o de porcs, amb l'annex de conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD) per la cria intensiva d'aus de corral o de porcs. En el punt 1.3 d'aquest annex relatiu a la gestió nutricional, s'explicita la MTD 3 per tal de reduir el nitrogen total excretat i, per tant, les emissions d'amoniac, satisfent al mateix temps les necessitats nutricionals dels animals, que consisteix a utilitzar una estratègia d'alimentació i una formulació del pinso que incloguin alguna de les tècniques indicades a continuació o una combinació d'aquestes, aplicables amb caràcter general: a/, reduir el contingut de proteïna bruta mitjançant una dieta equilibrada en nitrogen, tenint en compte les necessitats energètiques i els aminoàcids digestibles i b/, Alimentació multi fases amb una formulació del pinso adaptada a les necessitats específiques del període productiu. En la taula 1.1 figura Nitrogen total excretat associat a les MTD, per tipus de bestiar. En el mateix punt s'explicita la MTD 4 per tal de reduir el fòsfor total excretat, satisfent al mateix temps les necessitats nutricionals dels animals, que consisteix a utilitzar una estratègia d'alimentació i una formulació del pinso que incloguin alguna de les tècniques indicades a continuació o una combinació d'aquestes, aplicables amb caràcter general: a/, Alimentació multi fases amb una formulació del pinso adaptada a les necessitats específiques del període de producció. En la taula 1.2 figura el Fòsfor total excretat associat a les MTD.

També cal insistir en l'obligatorietat d'aplicar les MTD en el marc de regulació europeu. Els Documents de Referència Europeus (BREF) descriuen, per a cadascun dels sectors industrials, les tècniques aplicades, les emissions actuals a tots els mitjans i els nivells de consum, les metodologies que es tenen en compte per a determinar les millors tècniques disponibles, així com les conclusions sobre les MTD i les tècniques emergents. Dels BREFs sobre les Millors Tècniques Disponibles s'extreu el que s'anomena Document de Conclusions sobre Millors Tècniques Disponibles, document on s'estableixen les conclusions sobre les millors tècniques disponibles, la seva descripció, la informació per avaluar la seva aplicabilitat, els nivells d'emissió associats a les millors tècniques disponibles, els monitoratges associades, els nivells de consum associats i, si escau, les mesures de rehabilitació de l'emplaçament de què es tracti. Aquests Documents són aprovats com decisions d'execució de la Comissió Europea i per tant són d'obligat compliment en un termini de 4 anys des de la seva entrada en vigor.

Doncs bé, el DARPA, ha permès una més que generosa deducció de nitrogen generat dels valors estàndards per tipus de bestiar per les millors alimentàries, cosa que ha suposat que els valors finals de nitrogen i fòsfor excretats associats a les MTD per millores alimentàries, siguin molt més baixos dels que figuren en les taules de l'annex de la Decisió D'execució (UE) 2017/302 de La Comissió de 15 de febrer de 2017. Això significa un premi pels ramaders, perquè els ha permès o bé ampliar el nombre de bestiar utilitzant la mateixa superfície de base agrícola per abocar les dejeccions, per tant més ingressos, o bé reduir la superfície necessària, per tant menys costos, quan en realitat haurien d'haver aplicat la MTD de nutrició animal assumint els costos i les modificacions necessàries en les seves explotacions, que eren perfectament aplicables amb caràcter general com indica l'annex 1 de la Decisió D'execució (UE) 2017/302 de La Comissió de 15 de febrer de 2017.

Aquest benefici econòmic podria ser considerat com una ajuda pública, atorgada incorrectement, d'acord amb la publicació Ayudas de Estado, Subdirección General De Inspección Y Control Rosa María Alonso Díaz Septembre de 2016, que considera ajuda estatal, de conformitat amb l'article 107.1 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea si la intervenció afavoreix a determinades empreses (o grups empresarials) o a determinats sectors, és a dir, confereix un avantatge al beneficiari de manera selectiva derivada de pràctiques administratives discrecionals (Autorització, excepció ...), o si es falseja o amenaça de falsejar la competència quan un Estat concedeix un avantatge financer a una empresa en un sector liberalitzat en el qual hi ha, o podria haver-hi competència. El fet que l'import de l'ajut sigui petit o que l'empresa beneficiària sigui petita no descarta de per si un falsejament o l'amenaça de falsejament.

És evident que els guanys econòmics derivats de la normativa constituïda per les diferents Ordres AAR/506/2010, AAM/3112/2014 i AAM/66/215, ha beneficiat selectivament a les explotacions ramaderes de producció intensiva, enfront aquelles explotacions de producció extensiva o ecològiques, doncs els ha suposat obtenir uns avantatges, millorant els ingressos i reduint els costos, falsejant la lliure competència.

També enfront d'empreses amb productes substitutius de la carn de porc, que sí que han d'aplicar les millors tècniques disponibles assumint els costos per implementar-les.

Amb l'agregant afegit que no s'estableix cap mena de control, ni cap metodologia per avaluar i verificar la possible reducció de N, per millores alimentàries. Fins i tot en l'annex 1 del nou projecte de decret de dejeccions el DARPA dimiteix de la seva obligació de supervisar el que legisla quan diu: "Per al cas del porcí, l'administració agrària acceptarà la utilització dels valors dels nivells 1 i 2 en les condicions que s'especifiquen tot seguit sense sol·licitar argumentacions nutricionals addicionals". També són decebedors els controls que estableix l'article 4, de l'ORDRE AAM/312/2014, relatiu a Reduccions en l'excreció nitrogenada superiors al 12% i fins al 25% (nivell 3.a), que es redueixen a una declaració responsable del fabricant de pinso, i un simple càlcul en una amena de full de càlcul que figura en l'annex 1 de la mateixa ordre. Tampoc els requisits que el titular ho faci constar en el seu pla de dejeccions, guardar les factures de la compra dels pinsos durant tres anys, que es pot substituir per un certificat del mateix subministrador en el cas d'explotacions integrades, i portar un registre que complimenta el mateix ramader, no sembla pas uns controls molt efectius. Només es basen en l'ètica dels productors. No es preveu cap intervenció independent externa al sector. Es podria dir aquella dita castellana, que no cal traduir: "en casa de Juan Palomo, yo me lo guiso, yo me lo como". Però la gravetat de la situació, amb gairebé el 50% de les masses subterrànies contaminades no és per fer broma. És del tot inexplicable que no s'estableix cap mena de control específic independent del sector, supervisat per l'Administració competent, per verificar si realment i ha una reducció real de N declarat, del temps d'engreix. Però tampoc s'estableixen massa controls ordinaris. Els controls que es fixa en el pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats segons el punt 3 de l'article 50, només són del 3% de les explotacions agrícoles i ramaderes. És a dir un control cada 33 anys.

Sense perjudici que puguin existir en el mercat pinsos amb formulacions que redueixin el N de les dejeccions, és obvi que en el mercat existeixen un munt de compostos proteínics i vitamínics per engreixar el bestiar. Només cal fer una senzilla consulta a google per comprovar-ne la quantitat, preus, i característiques. La falta de control eficaç per verificar la suposada reducció de N, la dificultat intrínseca de portar-lo a terme, la facilitat de comprar compostos alimentaris alternatius arreu del món, i l'interès que té el ramader per engreixar el bestiar, han de ser raons més que suficients perquè DARPA hagi d'apel·lar al principi de prudència, i no donar per bona una reducció de N, que no pot comprovar, i que la realitat no ho corrobora, i que a permès als ramaders abocar molt més volum de purins en una superfície menor.

No ens cansarem de reiterar que aquesta mala praxi, en l'aplicació de la MTD i el seu control, significaria que l'Administració estaria vulnerant l'article 46 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya que estableix que els poders públics han de vetllar per la protecció del medi ambient per mitjà de polítiques públiques basades en el desenvolupament sostenible i la solidaritat intergeneracional. Afegeix que les polítiques ambientals s'han de dirigir especialment a reduir les diferents formes de contaminació, fixar estàndards i nivells mínims de protecció, articular mesures correctives de l'impacte

ambiental, utilitzar racionalment els recursos naturals, prevenir i controlar l'erosió i les activitats que alteren el règim atmosfèric i climàtic, i respectar els principis de preservació del medi. D'acord amb aquests preceptes, l'article 144.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que corresponen a la Generalitat la competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a dictar normes addicionals de protecció. S'hi afegeix que aquesta competència inclou, entre d'altres, la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient, la regulació de l'ambient atmosfèric i de les diverses formes de contaminació i l'establiment d'altres instruments de control de la contaminació.

També vulneraria la directiva 91/676/CEE relativa a la protecció de les aigües i que té per finalitat la reducció de la contaminació causada pels nitrats d'origen agrari i actuar preventivament contra les noves contaminacions d'aquesta classe. També la directiva del Parlament Europeu 2000/60/CE, coneguda com a Directiva Marc de l'Aigua, que té com a objectiu obtenir una bona qualitat de les masses d'aigua. La directiva 2006/118/CE relativa a la protecció de les aigües subterrànies estableix definir les mesures destinades a prevenir o limitar l'entrada de contaminants a les aigües subterrànies i evitar el deteriorament de l'estat de totes les masses d'aigua subterrànies. Totes elles obliguen a l'Administració responsable de la qualitat de l'aigua. La finalitat i objectius de les directives són molt clars: reducció de nitrats, i aplicació de mesures preventives per millorar la qualitat de les aigües.

I amb un altre agreujant, molt greu que demostraria la manca de voluntat del DARPA per trobar solucions "exitoses", per reduir la contaminació per nitrats. Ni tan sols sembla que existeixi un Programa de reducció de nitrogen. En la disposició final setena del projecte de fertilització del sòl i dejeccions ramaderes parla que s'elaborarà per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia en el termini d'un any. Resulta increïble que des de la primera declaració de zones vulnerables el 1998, no estigui vigent un pla de reducció de nitrogen, quan en aquella data ja se sabia la causa de la contaminació per nitrats dels aquífers, era l'excés de nitrogen, i el causant principal, les dejeccions ramaderes. Sense objectius clars del que es pretén, de quina quantitat es vol reduir, de quina manera, en quin temps, de quins controls, de quin seguiment es farà per aplicar mesures correctores, i si a més no es té en compte quina és la situació de partida i a on es vol arribar, no es pot afrontar el greu problema de contaminació, que ha generat l'excés de N de les dejeccions ramaderes.

Per tant i com a mesura preventiva per compensar el nyap de les reduccions de nitrogen per millores alimentàries i per començar a prendre la reducció de nitrogen seriosament, li sol·licitem:

Reduir el topall màxim de 170 kg/ha/any de nitrogen total que es pot abocar en les parcel·les declarades com a base agrícola, i deixar-lo en 140 kg/ha/any per tot el territori, i reduir un 18% la resta de les quantitats màximes de nitrogen que es poden aplicar en zones vulnerables en funció del tipus de cultiu i sòl que figuren en l'annex 6 del projecte de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes del 2017.

El percentatge és inferior a la mitjana de reducció de N que permeten les ordres esmentades anteriorment. D'aquesta manera es podrà començar a restituir una situació que no s'havia d'haver produït, si es ves aplicat aquesta millor tècnica disponible com la normativa obliga i el sentit comú indica. És una mesura que ben aplicada i amb controls eficients, segur que contribuirà a distribuir les dejeccions, evitant-ne les concentracions provocades per la reducció de la superfície necessària per abocar-les que ha suposat l'aplicació de les normes aprovades per la conselleria per la suposada millora alimentària. Aquesta distribució ajudarà a reduir la contaminació a l'obligar als ramaders a implementar les millors tècniques disponibles, i assumir-ne els costos si volen mantenir la capacitat de les seves explotacions. Cal prioritzar la protecció del medi i preservar els recursos naturals, en bé de tots, també del sector ramader.

Aprofitem per demanar informació i documentació addicional per comprendre millor el perquè en tants anys, les mesures emprades fins al moment no han tingut l'èxit desitjat:

1.- Quantes inspeccions s'han fet a les explotacions ramaderes de la comarca de l'Alt Empordà que s'han acollit a la reducció de N per millores alimentàries per comprovar-ne si s'estan complint les condicions establertes, indicant el nom de la granja, la ubicació i les incidències detectades si n'hi ha.

2.- Quina metodologia segueixen les inspeccions per determinar si són certes i comprovables realment les reduccions de N per millores alimentàries que aplica la granja.

3.- Com es garanteix que les explotacions ramaderes que s'han acollit a les reduccions de N per millores alimentàries no utilitzen els complexos proteics i vitamínics per engreixar el bestiar que existeixen en el mercat com a suplement als pinsos homologats per accelerar-ne el creixement.

4.- Com es controla els terminis d'engreix dels porcs, si no consta una identificació de cada animal des del seu naixement fins que arriba a l'escorxador com sí passa amb els bovins.

5.- Quina informació ha de rebre el consumidor dels terminis d'engreix, tipus d'alimentació, mètode i espai de cria, d'aquells productes que contenen carn de porc, perquè en pugui diferenciar la qualitat de la carn.

Estem segurs de la voluntat del DARPA de ser transparent en les seves activitats com indica en la seva web, i no dubtem que la informació sol·licitada serà facilitada en temps i forma d'acord amb per la LLEI 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, i de la DIRECTIVA 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i per la qual es deroga la Directiva 90/313 / CEE del Consell. També la llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat ambiental, deixa molt clar en l'article 43, referent a l'accés a la informació, que el públic podrà sol·licitar a l'Administració pública la informació de què

disposi sobre els danys ambientals i sobre les mesures de prevenció, d'evitació o de reparació d'aquests danys.

Demaneu que aquesta entitat, la IAEDEN-Salvem l'Empordà, sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, la Llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

A Figueres, 25 de setembre de 2018

Signat als efectes escaients,